

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของกลุ่มผู้บริโภคที่จะเลือกซื้อนอกเหนือจากสินค้าอื่นๆ ที่วางจำหน่ายตามท้องตลาด และปัจจุบันเป็นสินค้าที่นับว่าได้รับความนิยมอย่างมากในการซื้อหาเพื่อเป็นของฝาก สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์นั้นมีความหลากหลาย แปลกใหม่ และมีให้เลือกซื้อเลือกชมมากมายในทุกจังหวัด ไม่ว่าจะเป็นสินค้าประเภท อาหาร เครื่องดื่ม เครื่องแต่งกาย เครื่องใช้และของประดับตกแต่ง ศิลปะประดิษฐ์และของที่ระลึก รวมถึงสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ในกลุ่มสินค้าดังกล่าวในแต่ละจังหวัดจะมีลักษณะเฉพาะของจังหวัดนั้นๆ นอกจากจะผลิตและจำหน่ายภายในประเทศแล้ว ยังมีการส่งออกไปยังประเทศต่างๆ เฉพาะยอดจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของจังหวัดนครสวรรค์ ในเดือนพฤษภาคม 2548 มียอดจำหน่ายถึง 35,939,266 บาท ประกอบด้วยการจำหน่ายภายในประเทศ 34,388,666 บาท และการจำหน่ายต่างประเทศ 1,550,600 บาท (สำนักงานจังหวัดนครสวรรค์, กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศ, 2548 : ออนไลน์) และส่วนใหญ่สินค้าที่มียอดจำหน่ายมากที่สุดของจังหวัดนครสวรรค์ คือ สินค้าประเภทอาหาร

การจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จึงเป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่มีแนวโน้มเจริญเติบโตมากในอนาคต และรัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญรวมถึงให้การสนับสนุนธุรกิจนี้เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเร่งด่วนในเรื่องของการแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในประเทศ โดยมีหลักการพื้นฐาน ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) คือ การสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวัฒนธรรม และมีจุดเด่นเฉพาะ เป็นที่ยอมรับของตลาดภายในประเทศ และตลาดโลก

2. พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self Reliance Creativity) เป็นการระดมความคิดในการคิดค้นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีที่สุดเท่าที่จะช่วยกันทำได้ โดยคำนึงถึงการรื้อฟื้นวัฒนธรรม ประเพณีในแต่ละท้องถิ่นให้สอดคล้องเหมาะสมไม่ซ้ำแบบกัน และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของหมู่บ้านหรือตำบล

3. การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) เป็นการสร้างบุคคลที่มีความรู้กว้างไกลมีความรู้ความสามารถให้เกิดขึ้นในสังคม มีการวางแผนการตลาด มุ่งเน้นการผลิตและบริการโดยคำนึงถึงผู้บริโภคเป็นหลัก (ข้อมูลโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์, 2549 : ออนไลน์)

จังหวัดนครสวรรค์มีสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ระดับ 5 ดาว ที่มีชื่อเสียง เช่น เครื่องจักรสานไม้ไผ่และหวาย ชุดเครื่องประดับร่างกาย (หัตถกรรมจากกะลามะพร้าว) ผ้าลายสีแคว เครื่องปั้นดินเผา ลูกชิ้นปลาทราย น้ำดื่ม แคนตาลูป เป็นต้น และสินค้าที่มีชื่อเสียงระดับ 4 ดาว เช่น เข็มขัดจากหนังนกกกระเจอกเทศ ผ้าฝ้ายตากฟ้า ผ้าทอถักกระดุก ดอกไม้แห้งอบหอม ชิงช้าเปลเชือกปอมนิลา ขนมโมจิ ขนมเป็ยะนมสด ไข่เค็ม หมูหวาน กล้วยกวน น้ำควันไม้ยูคา (น้ำชีวภาพ) น้ำฝรั่งสด นมงามา น้ำตาลสด น้ำมะนาวหอม เป็นต้น (สำนักงานพัฒนาจังหวัดนครสวรรค์, 2548 : แผ่นพับประชาสัมพันธ์) จังหวัดนครสวรรค์ก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งจำหน่ายสินค้าของฝากที่สำคัญมากมายกระจายกันอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะในเขตตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองฯ เช่น ร้านของฝากบักบอส ร้านโมจิบ้านสกุลดาว รวมถึงร้านของฝากตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ แต่แหล่งที่ใหญ่ และมีสินค้ามากที่สุดจะอยู่บริเวณติดถนนพหลโยธิน ในเขตตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมืองฯ เนื่องจากเป็นเส้นทางผ่านของรถโดยสาร รถทัวร์ และรถอื่นๆ จำนวนมาก เนื่องจากจังหวัดนครสวรรค์ เป็นเมืองที่นับว่าเป็นประตูสู่ภาคเหนือหรือเรียกว่าเป็นจังหวัดหน้าด่านของภาคเหนือนั่นเอง ดังนั้นจึงทำให้ผู้คนที่ต้องเดินทางสัญจรผ่านจังหวัดนครสวรรค์ โดยส่วนใหญ่จะแวะพักและรวมถึงเป็นจุดพักรถทัวร์ในสายต่างๆ จำนวนมากซึ่งจะแวะพักตามร้านของฝากเพื่อให้ผู้โดยสารหรือนักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อหาสินค้าเพื่อเป็นของฝาก

จากสถานการณ์และแนวโน้มทางการตลาดที่น่าสนใจของธุรกิจนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความเป็นไปได้ของการลงทุนในธุรกิจจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหาร เนื่องจากเป็นสินค้าขายดีของจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ของโครงการและเพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกที่จะลงทุนของนักลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์

1.3 แผนการดำเนินงานและขอบเขตการศึกษา

1. แผนการดำเนินงาน

- 1.1 รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น โดยการรวบรวมจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และแหล่งข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 สร้างแนวทางสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม
- 1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวทางสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม
- 1.4 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล
- 1.5 จัดทำและนำเสนอรายงาน

2. ขอบเขตการศึกษา

2.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภทอาหาร ของจังหวัดนครสวรรค์ ในตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งจะทำการวิเคราะห์ด้านการตลาด ด้านเทคนิค และด้านการเงิน

2.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้ประกอบการร้านจำหน่ายสินค้าและของฝาก ที่ตั้งอยู่ในบริเวณตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ บริเวณติดถนนพหลโยธิน จำนวน 8 ร้าน ซึ่งในจำนวนดังกล่าวนี้แบ่งเป็นร้านที่ผลิตและจำหน่าย จำนวน 5 ร้าน และร้านที่จำหน่ายอย่างเดียว จำนวน 3 ร้าน (จังหวัดนครสวรรค์, 2549 : จากการสำรวจ)

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ กลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการ ณ ร้านจำหน่ายสินค้าของฝาก บริเวณร้านจำหน่ายสินค้าและของฝากตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ที่ตั้งอยู่แถวติดถนนพหลโยธิน จำนวน 8 ร้าน

3. ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ทั้ง 8 ราย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน

ส่วนการเก็บข้อมูลจากกลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการ ณ ไร่จำหน่ายสินค้าของฝากนั้น เนื่องจากไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงกำหนดขนาดตัวอย่าง จำนวน 400 ราย การสุ่มตัวอย่างจะใช้การสุ่มแบบความสะดวก (Convenience Sampling)

4. วิธีการศึกษาและเก็บข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

- จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเพื่อเก็บข้อมูลการลงทุน การจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ ภายในร้าน การจัดร้าน การจ้างพนักงาน รวมไปถึงค่าใช้จ่ายต่างๆ กลยุทธ์การตลาด ความต้องการของตลาด ระดับสินค้าคงคลัง การกำหนดราคาขาย ต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุน และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน โดยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการ จำนวน 8 ราย

- จากแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย ด้านพฤติกรรม ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ และความต้องการในการเลือกซื้อ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย จำนวน 400 ราย

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร วารสาร แหล่งข้อมูลออนไลน์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ

1. แนวทางการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ
2. แบบสอบถาม ลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis)

1.4 นิยามศัพท์

การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึง การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการอย่างมีระเบียบแบบแผนเพื่อให้แน่ใจว่าตลาดยังมีความต้องการ ทรัพยากรการผลิต วัตถุดิบ แรงงาน มีเพียงพอ มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อโครงการและปัจจัยการผลิตพร้อมหรือไม่เพื่อนำไปสู่การประเมินรายรับและต้นทุนที่จะนำไปสู่การคาดคะเนกำไรหรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับว่าน่าสนใจคุ้มค่าต่อการลงทุนหรือไม่ซึ่งแนวทางในการศึกษา เน้นหนัก 3 หัวข้อ คือ

1. การวิเคราะห์ด้านการตลาด
  2. การวิเคราะห์ด้านเทคนิค
  3. การวิเคราะห์ด้านการเงิน
- (ชัยยศ สันติวังศ์, 2539 : 7)

สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) หมายถึง สินค้าดีเด่นประเภทอาหาร ของตำบล ในจังหวัดนครสวรรค์ ที่ได้รับการคัดเลือกและขึ้นทะเบียนบัญชีผลิตภัณฑ์จากคณะกรรมการ (กอ.นตผ) ประกอบด้วยอาหารแปรรูปที่พร้อมบริโภค หรืออาหารแปรรูปกึ่งสำเร็จรูป รวมถึงอาหารแปรรูปที่ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น น้ำพริก เป็นต้น (ข้อมูลโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์, 2549 : ออนไลน์)

ธุรกิจจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) หมายถึง ธุรกิจที่นำสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ มาจากกลุ่มอาชีพต่างๆ ในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำมาขายปลีกหรือขายส่งให้กับลูกค้า

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ในการลงทุนธุรกิจจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจสำหรับผู้สนใจลงทุน ในธุรกิจจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์